

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaafl@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΔ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2022	Κυριακὴ Γ' Ματθαίου (Μαθ. 6,22-33) 25 Ἰουνίου 2017	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
--	---	---

Μάτια - πίστι - νοῦς

«Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός» (Μαθ. 6,22)

Ἀπλᾶ, ἀγαπητοί μου, ἀπλᾶ μιλοῦν οἱ πατέρες καὶ διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας, ἀπλᾶ μιλάει αὐτὸς ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ἀπλᾶ θὰ μιλήσουμε κ' ἐμεῖς. Τὸ εὐαγγέλιο δὲν εἶνε φιλοσοφίες. Στὸ ζήτημα π.χ. τῆς ψυχῆς ὁ Χριστὸς ἔδωσε τὴν ἀπάντησι μὲ δυὸ λόγια· **ἡ ψυχὴ**, λέει, εἶνε ἀθάνατη (βλ. Μάρκ. 8,36-37). Ἔτσι καὶ στ' ἄλλα θέματα ὁ Κύριος μᾶς μίλησε μὲ **ἀπλότητα**, μὲ **εἰκόνες καὶ παραδείγματα** ἀπ' τὴ φύσι.

● Σήμερα τὸ εὐαγγέλιο ὡς πρῶτο παράδειγμα τῆς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ ἔχει **τὸ μάτι** τοῦ ἀνθρώπου (βλ. Μαθ. 6,22). **Τί εἶνε τὸ μάτι;** Ἔνα ἀπὸ τὰ λεπτότερα ὄργανα· μιὰ φωτογραφικὴ μηχανή, ποὺ ἐργάζεται αὐτομάτως ἐπὶ χρόνια ὀλόκληρα χωρὶς μπαταρία. Ποιὸς τὴν ἔφτιαξε; Ὁ Θεός. Καὶ μόνο γιὰ τὰ μάτια θὰ ἔπρεπε νὰ τὸν εὐχαριστοῦμε μέρα καὶ νύχτα.

Καὶ **γιατί μᾶς τὰ ἔδωσε τὰ μάτια;** Ὅχι γιὰ νὰ ἱκανοποιοῦμε τὴν ἀμαρτωλὴ περιέργεια, νὰ βλέπουμε τὰ αἰσχρὰ καὶ ἀκατονόμαστα. Μᾶς τὰ ἔδωσε γιὰ ἓνα μεγάλο σκοπὸ· νὰ βλέπης τὸ πανόραμα τῆς δημιουργίας, τὸν ἥλιο τὸ πρῶν ν' ἀνατέλλῃ καὶ νὰ λὲς «*Δόξα σοι τῷ δεῖξαντι τὸ φῶς*» (Δοξολ.)· νὰ βλέπης τὸ βραδάκι νὰ κἀνῃ βουτιά στὸ πέλαγος καὶ νὰ λὲς «*Φῶς ἰλαρόν ἀγίας δόξης ... Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλθόντες ἐπὶ τὴν ἡλίου δύσιν...*» (ἔσπερ.)· νὰ βλέπης τὴ νύχτα τ' ἀναρίθμητα ἀστέρια, τὰ καντηλάκια τῆς Παναγίας, νὰ τὰ βλέπης ὅλα αὐτὰ καὶ νὰ λὲς «*Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, ποιήσιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα*» (Ψαλμ. 18,2).

● Στὸ σημερινὸ εὐαγγέλιο ὁ Χριστὸς λέει, ὅτι «*ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός*» (Μαθ. 6,22). Ὅπως τὴ νύχτα, ὅταν δὲν ὑπάρχη φῶς, κρατᾶς φανάρι γιὰ νὰ μὴ σκοντάψης, ἔτσι καὶ γιὰ νὰ βαδίζης μὲ ἀσφάλεια στὴ ζωὴ σου στὸν κόσμο αὐτὸν σοῦ ἔδωσε καὶ **κάποια ἄλλα μάτια**.

Ἡ φυσικὴ ὄρασι δὲν εἶνε καὶ τόσο σπουδαῖο πρᾶγμα· τὴν ὄρασι αὐτὴ τὴν ἔχουν καὶ τὰ ζῶα·

μερικὰ μάλιστα, ὅπως π.χ. ὁ ἀετός, ἔχουν ἰσχυρότερη ὄρασι ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο. Ἀλλὰ ἐδῶ δὲν ἐννοοῦμε τὴν ὄρασι αὐτὴ· ἐννοοῦμε κάποια ἄλλη ὄρασι, ποὺ ἡ ἀξία τῆς εἶνε ἀπείρως μεγαλύτερη καὶ τὴν ὁποία πολὺ λίγοι διαθέτουν. Ποιὰ εἶνε ἡ ὄρασις αὐτὴ, γιὰ τὴν ὁποία κυρίως ὁμιλεῖ ὁ Κύριος; **Ἡ πίστι**.

Ἄς φέρουμε παράδειγμα. Εἴμαστε μαζεμένοι μέσα στὴν ἐκκλησία καὶ ὅλοι ἔχουμε μάτια. Καὶ τί βλέπουμε; Βλέπουμε κολῶνες, εἰκόνες, στασίδια, ἀναλόγια, δεσποτικὸ θρόνο, τέμπλο, ἅγια τράπεζα, ἀνθρώπους ποὺ ἐκκλησιάζονται, ἐπιτρόπους, ψαλτάδες, παπαδες ντυμένους μὲ ἄμφια... Σὰς ἐρωτῶ· μόνο αὐτὰ ὑπάρχουν μέσα στὸ ναό; Ἄχ, ἀδελφοί μου, δὲν ὑπάρχουν μόνο αὐτὰ· ὑπάρχουν κι ἄλλα πράγματα, ποὺ δὲν τὰ βλέπουμε γιὰτὶ δὲν ἔχουμε τὰ κατάλληλα μάτια, δὲν ἔχουμε τὴν ὄρασι ποὺ λέγεται πίστι· ἂν εἴχαμε τὴν ὄρασι αὐτὴ, πολλὰ θὰ βλέπαμε. Τώρα ἔχουμε μάτια ζῶδη, μάτια λύκου, μάτια γερακιοῦ, μάτια ἀρκούδας, μάτια χοίρου...· γιὰτὶ ὁ ἓνας εἶνε ἄσπλαχνος, ὁ ἄλλος σκληρόκαρδος, ὁ ἄλλος ἄρπαγας, ὁ ἄλλος θυμώδης, ὁ ἄλλος ἀσελγής, καὶ ὅλοι ὀλιγόπιστοι. Ἄν εἴχαμε **πίστι – αὐτὴ εἶνε ἡ ἄλλη ὄρασι**–, θὰ βλέπαμε πολλὰ ἄλλα.

Διαβάζετε τοὺς βίους τῶν ἁγίων; Ἐκεῖ θὰ δῆτε ὅτι, ὅποιοι εἶχαν **πίστι καὶ καθαρὴ καρδιά**, στὴν ἐκκλησία αἰσθάνονταν τὸ θαῦμα ποὺ τελεῖται, ἄκουγαν ἀγγελικούς ὕμνους, ἔβλεπαν πάνω στὴν ἅγια τράπεζα τὸ Χριστὸ νὰ ἀκτινοβολῇ, τὴν ὑπεραγία Θεοτόκο καὶ τοὺς ἁγίους, ἔβλεπαν ἀγγέλους καὶ ἀρχαγγέλους. Τὸ ἀπολυτικίο τοῦ ἁγίου Σπυριδῶνος λέει· «... καὶ ἐν τῷ μέλλειν τὰς ἀγίας σου εὐχὰς ἀγγέλους ἔσχες συλλειτουργοῦντάς σοι»· ὅταν δηλαδὴ λειτουργοῦσε ὁ ἅγιος Σπυριδῶν, οἱ Χριστιανοὶ ἔβλεπαν νὰ συλλειτουργοῦν μαζί του ἄγγελοι. Ἄν ἔχουμε κ' ἐμεῖς πίστι, διὰ τῆς πίστεως θὰ δοῦμε τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ.

● Ἄλλα ἐγώ, ἀδελφοί μου, θὰ ἔλεγα· ἄς μὴν ἔχουν οἱ ἄνθρωποι σήμερα τὴν ὄρασι τὴν πνευματικὴν ποὺ εἶχαν οἱ ἅγιοι· νὰ ἔχουν τοῦλάχιστον τὴ φυσικὴ ἱκανότητα νὰ διακρίνουν, **τὴν καθαρότητα δηλαδὴ τοῦ νοῦ**, νὰ ἔχουν τοῦλάχιστον τὸ μυαλό τους ὑγιὲς ὥστε νὰ σκέπτεται λογικά. –Μά, θὰ πῆτε, δὲν σκέπτονται ὅλοι οἱ ἄνθρωποι λογικά; Ἄν νομίζετε ἔτσι, κάνατε λάθος· μακάρι νὰ σκέπτονταν λογικά.

Ἔδωσε ὁ Θεὸς τὰ μάτια, νὰ βλέπῃς τὴ φύσι, ὅ,τι ὑπάρχει γύρω σου· ἔδωσε τὴν πίστι ὡς ἔκκτη αἴσθησι, νὰ βλέπῃς τὸν παράδεισο, τὰ οὐράνια. Ἄλλ' ἐκτὸς ἀπὸ τὰ δύο αὐτά, ὑπάρχει καὶ κάποιον ἄλλο φανάρι, ποὺ τὸ ἔδωσε σὲ ὅλους, τὸ ἔχουν καὶ οἱ ἄγριοι ἀκόμα. Ποιὸ εἶν' αὐτό; **ὁ νοῦς - τὸ μυαλό** τοῦ ἀνθρώπου.

Ἄχ αὐτὸ τὸ μυαλό, τί θαῦμα εἶνε! Ἄν ἀνοίξῃς τὸ κρανίον τοῦ ἀνθρώπου, **ὁ ἐγκέφαλος** εἶνε μιὰ λάσπη, κάτι σὰν ἀσβέστης. Καὶ ὅμως ἐκεῖ μέσα τί δὲν ὑπάρχει! Εἶνε ἀνώτερο ἀπ' ὅλες τὶς μηχανές. Καὶ τὸ πιὸ τέλειον ἐργοστάσιον μὴδὲν εἶνε μπροστά του. Ὁ ἐγκέφαλος ἔχει ἐκατομμύρια τῶν ἐκατομμυρίων μικρὰ - μικρὰ «καλώδια». Εἶνε τόσο λεπτεπίλεπτος καὶ εὐπαθής, ποὺ, μιὰ σταγόνα αἷμα νὰ πέσῃ μέσα στὰ ἀγγεῖα του, ὁ ἀνθρώπος τελείωσεν.

Γιατί λοιπὸν τὸ ἔδωσε ὁ Θεὸς αὐτὸ τὸ μυαλό; Σοῦ τὸ ἔδωσε, γιὰ **νὰ σκέπτεσαι λογικά**, γιὰ νὰ γίνῃς βασιλεὺς ὅλης τῆς κτίσεως, νὰ προοδεύῃς καὶ νὰ εὐτυχήσῃς, νὰ διακρίνῃς τὸ ψέμα ἀπὸ τὴν ἀλήθεια, νὰ προχωρῇς νὰ προχωρῇς καὶ νὰ φτάσῃς μέχρι τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ. Φαίνεται ὅμως ὅτι κάποτε τὸ μυαλό τὸ χάνουμε. Γιατί ἂν δὲν τὸ χάναμε, δὲν θὰ εἶχαμε φτάσει στὸ σημεῖον ποὺ φτάσαμε.

Τρελλοκομεῖο καὶ κάτι χειρότερον καταστήσαμε. Σήμερα ἡ ἀνθρωπότης κινδυνεύει ἀπὸ τὶς ἐφευρέσεις τῶν «ἐπιστημόνων», αὐτῶν μὲ τὰ μεγάλα μυαλά, ποὺ μπορεῖ ν' ἀνεβοῦν στὰ οὐράνια κι ἀπὸ 'κεῖ νὰ ρίξουν κάτω στὴ γῆ βόμβες. **Τὸ μυαλό**, ἀντὶ νὰ 'νε καθαρὸ, **σκοτίζεται**. Ὅπως ἕνας ποὺ πίνει κρασί ζαλίζεται καὶ δὲν ξέρει τί λέει καὶ τί κάνει, ἔτσι εἶνε σήμερα ὁ ἀνθρώπος· δὲν ξέρει τί κάνει. Ἄς ἔχῃ μάτια καὶ τηλεσκόπια· ἐφ' ὅσον μέσα του ὑπάρχει ἡ ἁμαρτία, τὸ κακό, ὁ ἀνθρώπος ζῆ στὸ σκοτάδι, στὸν «ζόφον τοῦ σκοτους» ποὺ λέει ὁ ἀδελφὸθεὸς Ἰούδας στὴν Ἐπιστολὴ του (στ. 13).

Ἄν θέλῃς νὰ δῆς σὲ τί σκοτάδι φτάνει ὁ ἀνθρώπος, δὲς τὸν ἄλλο **Ἰούδα, τὸν προδότη**, γιὰ τὸν ὁποῖον τὴ Μεγάλῃ Πέμπτῃ ἀκούμε· «*Ὅτε οἱ ἔνδοξοι μαθηταὶ ἐν τῷ νιπτῆρι τοῦ δεῖπνου ἐφωτίζοντο, τότε Ἰούδας ὁ δυσσεβῆς φιλαργυρίαν νοσήσας ἐσκοτίζετο*». Καὶ τὸ Εὐαγγέλιον

λέει ὅτι, ὅταν ὁ *σατανᾶς εἰσῆλθε* στὴν καρδίαν τοῦ Ἰούδα καὶ βγήκε ἀπὸ τὸ μυστικὸ δεῖπνον νὰ προδώσῃ τὸ Χριστό, ἦταν «**νύξ**» (Ἰω. 13,30,27).

Ἡ **φιλαργυρία** εἶνε τὸ πάθος ποὺ σκοτίζει περισσότερο ἀπ' ὅλα. Κάθε ἁμαρτωλὸς μυαλό δὲν ἔχει, πρὸ παντὸς ὅμως ὁ φιλάργυρος. Τὸν βλέπεις καὶ μαζεύει μαζεύει. Τί θὰ τὰ κἀνῃ; Αὐτὰ ποὺ ἔχει τὸν φτάνουν νὰ ζήσῃ χίλια χρόνια. Οὔτε τὶς δικές του λογικὲς ἀνάγκες ξέρει νὰ σταθμίσῃ, οὔτε τὸν φτωχὸ σκέπτεται ποὺ δὲν ἔχει νὰ ζήσῃ οὔτε μιὰ μέρα. Μαζεύει συνεχῶς, λὲς κ' ἔκανε συμβόλαιον μὲ τὸ θάνατον ὅτι θὰ ζήσῃ χιλιάδες χρόνια. Τὸ εὐαγγέλιον σήμερα λέει, ὅτι δὲν μπορεῖς νὰ προσθέσῃς στὴ ζωὴ σου οὔτε μιὰ μέρα (βλ. Ματθ. 6,27). «Ὅταν ἔρθῃ ὁ χάρος, δὲν σοῦ δίνει οὔτε ἕνα λεπτὸν διωρία· **«Ἄφρον, ταύτη τῇ νυκτὶ τὴν ψυχὴν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ἃ δὲ ἡτοίμασας τίνι ἔσται;»** (Λουκ. 12,20). Μυαλό δὲν ἔχει, γι' αὐτὸ τὸν ὀνομάζει «**ἄφρονα**». Ὁ δὲ ἀπόστολος Παῦλος γιὰ ἀνάλογες περιπτώσεις λέει, ὅτι **«παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς ἀδόκιμον νοῦν»** (Ῥωμ. 1,28).

Σήμερα ὁ ἀνθρώπος ἔχει **χαλασμένο μυαλό**. Κρίμα στὰ σχολεῖα, στὰ πανεπιστήμια καὶ στὶς γλῶσσες. Ἐνας ἀγράμματος σκέπτεται καλύτερα ἀπὸ ἕνα ἐπιστήμονα, ἀπ' αὐτοὺς ποὺ ἐτοιμάζονται νὰ κάνουν τρίτον παγκόσμιον πόλεμον. Χαλασμένα εἶνε τὰ μυαλά τῶν φιλαργύρων, φιλοδόξων καὶ ἀρχομανῶν, ξεκουρδισμένα ρολόγια ποὺ τὰ ξεκούρδισε ὁ διάβολος νὰ μὴ δουλεύουν. Μπορεῖ ἄπειρα πράγματα νὰ σκέπτονται· ἕνα δὲν σκέπτονται, τὸ Θεὸ καὶ τὸ θάνατον. Γι' αὐτὸ μᾶς λέει ὁ Κύριος, νὰ προσέξουμε τὸ μυαλό μας νὰ 'νε καθαρὸ.

* * *

Προτοῦ τελειώσω, ἀγαπητοί μου, θὰ θυμίσω μιὰ εἰκόνα ἀπὸ τὴν ὑπαιθρον. Ὅπως ὁ περιβολάρχης δένει **τὸ γαῖδουράκι στὸ μαγγανοπήγαδο** μὲ κλειστὰ τὰ μάτια, γιὰ νὰ γυρίζῃ καὶ νὰ τοῦ βγάξῃ νερό, ἔτσι ὁ διάβολος μᾶς ἔχει δέσει στὰ καταραμένα μαγγανοπήγαδά του (τῆς μοιχείας, τῆς πορνείας, τῆς χαρτοπαιξίας, τῆς βλαστήμιας, τῆς ἀτιμίας, τῆς κλοπῆς, τῆς ἀθείας κ.λπ.)· μᾶς ἔβαλε τυφλοπᾶνι, κ' ἐμεῖς τρέχουμε κἀνοντας τὸ θέλημά του.

Ἄς βγάλουμε τὰ τυφλοπᾶνια –ὁ καθένας τὸ δικό του–, νὰ δοῦμε τὸ Θεόν, νὰ πιστέψουμε στὸ Χριστό, νὰ γίνουμε ἄνθρωποι. Γιατί μᾶς ἔδωσε τρία πράγματα· μάτια νὰ βλέπουμε τὰ ὠραῖα πράγματα, πίστι νὰ τὸν λατρεύουμε, καὶ μυαλό νὰ τὸν σκεπτόμαστε. Ἄν ζήσουμε καὶ πολιτευθοῦμε ἔτσι, θὰ ἔχουμε τὴ χάρι καὶ εὐλογία τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**